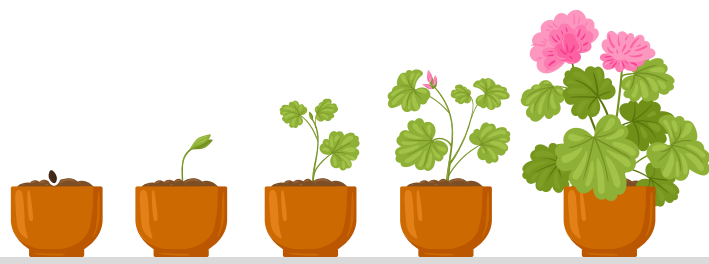


1. Perskaitykite tekstą. Savais žodžiais paaiškinkite, ko reikia, kad augalas užaugtų. Atsakykite į klausimus.

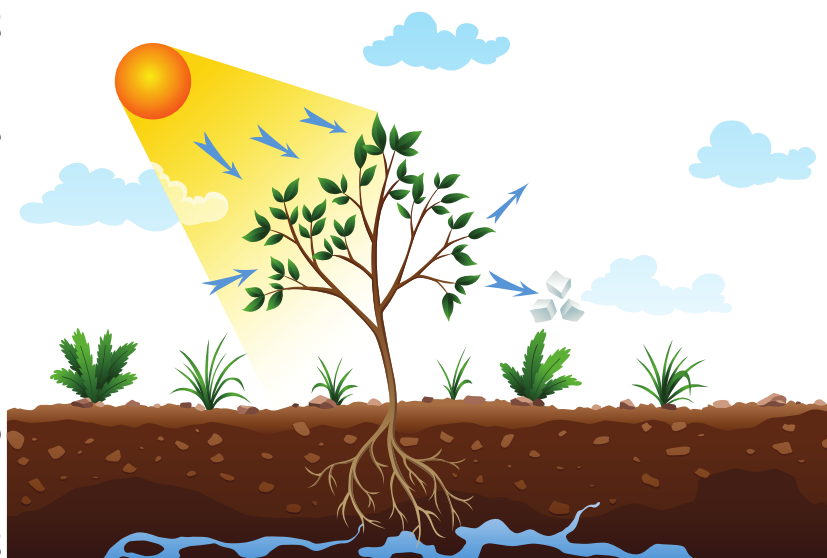


Augalo gyvenimas prasideda nuo sėklos. Sėklą gaubia luobelė, kuri saugo viduje esantį sėklos gemalą. Tam, kad sėkla sudygtų ir taptų augalu, reikalingos tam tikros sąlygos: tinkamas dirvožemis, pakankamai vandens, saulės šviesos bei šilumos. Tačiau yra sėklų, kurioms dirvožemio nereikia, jos gali augti vandenyje ar ant kitokio paviršiaus. Kai sėkla patenka į drėgną aplinką, ji sugeria vandenį. Tai svarbu, nes vanduo yra gyvybiškai svarbus augalo gyvybei. Kai sėkla sugeria pakankamai vandens, prasideda jos pirminis dalijimasis. Tai reiškia, kad sėkla pradeda suskaidyti savo vidaus medžiagas, kad galėtų pradėti augti. Iš sėklos pradeda formuotis šaknys. Vėliau auga stiebas ir ant jo formuojasi lapai. Šaknys leidžia augalui gauti vandens ir maisto iš dirvožemio, o lapai pradeda gaminti maisto medžiagas fotosintezės būdu. Iš pradžių sėkla išleidžia vieną šaknį, vėliau jų atsiranda daugiau. Kuo daugiau šaknų, tuo greičiau gemalas gauna maistingų medžiagų. Kartu su šaknimis ir lapais augalas toliau auga ir vystosi. Jis pradeda formuoti naujas šakeles, lapelius ir gali pradėti gaminti gėles ar vaisius, jei tai yra vaisių augalas.

1. Nuo ko prasideda augalo gyvenimas?
2. Ko reikia, kad sėkla sudygtų?
3. Ar visoms sėklos reikia dirvožemio? Kodėl?
4. Kam augalui reikia šaknų?
5. Koku būdu gaminamos augalo maistinės medžiagos?



2. Perskaitykite ir sužinokite, kas yra fotosintezė. Savais žodžiais paaiškinkite, kaip vyksta šis procesas.



Augalai yra tarsi maži fabrikėliai, kurie gamina maistą iš saulės spindulių, vandens ir oro. Kai saulė šviečia, augalas sugeria šviesą per savo lapus. Tada jis sugeria vandenį iš žemės per savo šaknis ir ima anglies dioksidą iš oro per savo lapus. Naudodamas šiuos tris ingredientus, augalas gamina savo maistą, vadinamą gliukoze. Šis procesas vadinamas **fotosinteze**. Kai augalas gamina maistą, jis išleidžia deguonį, kuriuo mes kvėpuojame.

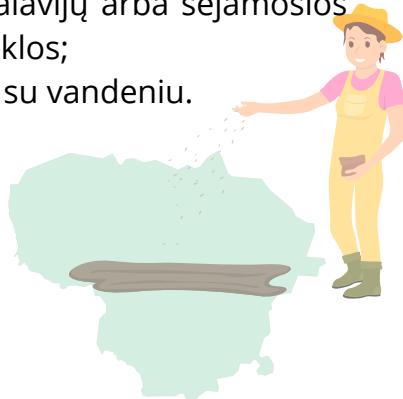




3. Jau žinote, ko reikia, kad sėklos dygtų. Perskaitykite patarimus ir „užauginkite“ Lietuvą.

**Priemonės:**

- padėklas;
- vata;
- Lietuvos kontūro trafaretas;
- kartonas;
- ispaninių šalavijų arba sėjamosios pipirinės sėklos;
- purkštukas su vandeniu.



**Eiga:**

- iškirpkite Lietuvos kontūrą, jį perbraižykite ant kartono;
- ant Lietuvos kontūro uždėkite vatos;
- vatą papurkškite vandeniu, ant viršaus užbarstykite sėklų (jos turėtų uždengti visą vatos plotą);
- sėklas papurkškite vandeniu;
- Lietuvos kontūrą su sėklomis perkelkite ant padėklo;
- kasdien apžiūrėkite sėjinį ir, jei reikia, palaistykite – vata nuolat turi būti drėgna.

4. Užpildykite kalendorių ir pažymėkite. Parašykite mėnesio pavadinimą.

Geltona spalva pažymėkite dieną, kai sėklas pasėjote.

Žalia spalva pažymėkite dieną, kai sėklos pradėjo dygti.

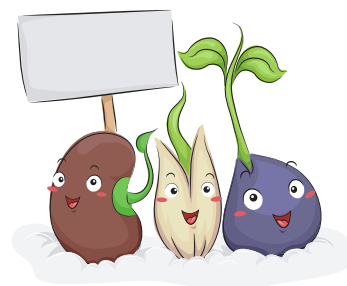
Raudona spalva pažymėkite dieną, kai sėklos jau sudygo ir turite „užaugintą“ Lietuvą.



5. Stebėkite, kiek laiko reikia sėkloms sudygti. Matuokite augalų aukštį ir užpildykite lentelę.

Diena	Aukštis	Diena	Aukštis
1 diena		6 diena	
2 diena		7 diena	
3 diena		8 diena	
4 diena		9 diena	
5 diena		10 diena	

1. Kurią dieną sėklos pradėjo dygti?
2. Kuriomis dienomis augalų stiebai buvo vienodo aukščio?
3. Kurią dieną sėklos nustojo dygti?



6. Užrašykite augalo dalių pavadinimus. .

